

Raport de activitate al Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni pe anul 2010

Valorificarea patrimoniului: Expoziții

1. **„Dor de Eminescu”** - moment liric și expoziție închinată poetului Mihai Eminescu. În colaborare cu Centrul Cultural Miron Cristea, Colegiul Național „Octavian Goga”. Muzeul Oltului și Mureșului Superior - 15 ianuarie.
2. **„Unirea Principatelor Romane - 24 ianuarie 1859”** - expoziție și proiectie de teatru și film documentar. În colaborare cu Episcopia Ortodoxa a Covasnei și Harghitei, MOMS - 24 ianuarie.
3. Expozițiile itinerante **„Parcul Natural Portile de Fier”** și **„Orașe dunărene din România”** MNCR 25 ianuarie – 25 februarie; MOMS 20 aprilie – 01 august
4. **Expoziția tematică de arheologie „Dacii din Curbura Carpaților”**. Parteneri: Muzeul Județean Buzău, Muzeul Brăilei, Muzeul Județean de Istorie Brașov, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei. MOMS 11 februarie - 15 aprilie; Itinerarea Expoziției la Brăila, august – octombrie 2010; Brașov, noiembrie 2010 – în prezent.
5. Expoziția **„Tabăra de arheologie experimentală Păuleni Ciuc-Ciomortan, jud. Harghita”**. Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, 5 martie - 15 iulie
6. Expoziția itinerantă **„Pe urmele timpului. Muzee și colecții sătești din România”**. Organizată în colaborare cu Muzeul Țăranului Român. MOMS 31 august – 30 septembrie
7. **„Povestea unirii neamului românesc”** expoziție foto-documentară; în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Harghita și Centrul Cultural „Miron Cristea”. MOMS – 01 decembrie
8. Expoziția itinerantă **„Scrierea dunăreană în lumina descoperirilor de la Turdaș și Tărtăria”**. Organizată în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei și Institutul de Arheomitologie din Sebastopol, SUA. MNCR – 22 iulie – 22 noiembrie 2010; MOMS 9 noiembrie 2010 – în prezent
9. Reamenajarea expoziției de bază la **Casa Memorială „Romulus Cioflec”** din Araci, comuna Vâlcele, jud. Covasna
10. Amenajarea expoziției de bază la punctul muzeal **„Prima Școală Românească din Sf. Gheorghe”** jud. Covasna.
11. Amenajarea expoziției la sediul MNCR **„Așezarea preistorică Păuleni Ciuc-Ciomortan ”Dâmbul Cetății” jud. Harghita”**

Relații Publice și Pedagogie/Educație Muzeală

- Parteneri permanenți: Asociația Cultural-Științifică “Carpații Răsăriteni” (ACSCR), Centrul de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog Covasna (CPECA Covasna), Colegiul Național Mihai Viteazul, Palatul Elevilor Sf. Gheorghe, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna.
- Parteneri media: Observatorul de Covasna, www.intorsura.ro; Mesagerul de Covasna.

Activități:

1. Cercul “**Tradiție și modernitate**”: februarie – decembrie. Program co-finanțat de Consiliul Județean Covasna. Ateliere organizate în anul 2010: modelaj de lut; cusături și țesături tradiționale; măștișoare; încondeiere de ouă de Paște; pictură pe vase ceramice; quilling; înșirat de mărgele; desen și pictură .
2. Ateliere creative care au însoțit expozițiile MNCR: atelier de pictură și desen, ateliere de modelaj de lut – acestea au debutat la sediul MNCR din Sf. Gheorghe în anul 2009, iar la sediul MOMS în anul 2010.
3. „**Bucură-te de Primăvara ta!**”. Proiect co-finanțat de Primăria Municipiului Sf. Gheorghe – Campanie stradală cu ocazia Zilei de 1 Martie. Elevii participanți la Cercul „Tradiție și modernitate” au confecționat peste 1,500 de măștișoare care au fost dăruite trecătoarelor în centrul orașului Sf. Gheorghe. De asemenea au fost organizate ateliere de confecționat măștișoare, la care au participat 5 clase de elevi însoțiți de doamnele învățătoare și coordonați de muzeografi MNCR.
4. Șezătoarea “**La încondeiatul ouălor**”: aprilie. Am fost invitați să participăm la șezătoarea organizată de Fundația „Mihai Viteazul”. Copiii de la Cercul „Tradiție și modernitate” au cusut pe etamină modele de ouă încondeiate, și i-au învățat și pe alți copii să coasă, participând la rândul lor la ateliere organizate de ceilalți participanți ai șezătorii.
5. Zilele orașului Sfântu Gheorghe: aprilie.
Activități: Târgul meșterilor populari “**Meșterește cu noi!**” – ateliere creative pentru publicul larg, Expoziție în aer liber – “**Păsări**” – fotograf Marius Ursăciuc, Campanie umanitară “**Împreună pentru Diana!**” cu Observatorul de Covasna, Expoziția “Tabăra de arheologie experimentală Păuleni-Ciuc, Ciomortan, jud. Harghita, 2009”. Pentru prima dată în acest an MNCR participă activ, ca și co-organizator, la o campanie umanitară. Acest eveniment a fost primul dintr-un șir lung de evenimente dedicate Diane. Toate activitățile de pedagogie muzeală și cele care au implicat participarea activă a publicului au fost însoțite de această campanie.
6. „**Parada cârnaților**” - aprilie. MNCR s-a aflat la prima participare. Acesta a fost anul în care echipa a luat contact cu acest concurs, pregătindu-se pentru o participare mult mai activă în anul ce urmează.
7. „**Noaptea Muzeelor**” - 15 mai
Activități: acces gratuit la expoziția “Tabăra de arheologie experimentală Păuleni-Ciuc, Ciomortan, jud. Harghita, 2009”, ateliere creative, serată muzicală. Ajunsă la ce-a de-a III-a ediție Noaptea Muzeelor la MNCR a înregistrat un adevărat succes, numărul invitațiilor, dar și a publicului, crescând de la an la an.

8. Lecții deschise la muzeu

- „**Moneda Romană în spațiul Provinciei Dacia**”, lector univ.dr. Silviu. I. Purece – 20 mai 2010.

- „**Prelucrarea metalelor prețioase la daci**”. Invitat special este mr. Andrei Mihai, de la Universitatea „Babeș - Bolyai” din Cluj-Napoca, membru al Asociației „Terra Dacica Aeterna”: 2 decembrie .

9. Cercul de arheologie la Colegiul Național „Mihai Viteazul” este coordonat din partea MNCR de muzeograful Dan Buzea și reprezintă una din activitățile prin care MNCR vine în întâmpinarea publicului tânăr, interesat de istorie și arheologie. Cercul se desfășoară în cadrul CNMV, fiind însoțit de vizite tematice la muzeu, deplasări pe șantiere arheologice etc.

Activități:

- Dan Buzea „Tabăra de Arheologie Experimentală Păuleni Ciuc-Ciomortan, jud. Harghita”, data: 15.04.2010;

- Radu Iustinian Zăgreanu „Limesul estic al Daciei Romane” data: 28.05.2010;

- Adela Kovacs „Temple și sanctuare din preistorie” data: 02.11.2010;

- Vizită pe Șantierul arheologic preventiv de la „Sfântu Gheorghe-Pista de motocros”. Activitate realizată cu sprijinul arheologului Meder Lorand.

- Vizită la Muzeul Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe, „Lecție de arheologie la muzeu” - Expoziția de Arheologie. Activitate realizată cu sprijinul arheologului Sandor Jozsef Stancsuj.

10. „**Tinere Talente**” – Pasteluri-expoziție cu lucrările realizate de copii la Cercul „Tradiție și Modernitate”- iunie. Au fost expuse lucrări de pictură, țesătură și cusături tradiționale inspirate de Pastelurile poetului Vasile Alecsandri.

11. „**Zilele Ozunului**”: ateliere de creație – țesături tradiționale, modelaj lut, înșirat de mărgele; Pictură pe față în cadrul Campaniei “Împreună pentru Diana”-mai. Începând din anul 2010 MNCR a luat decizia de a participa la cât mai multe astfel de evenimente din județul Covasna, pentru a promova activitățile muzeului, pentru a disemina și valorifica moștenirile culturale, tradițiile, tehnicile populare de lucru, completate cu activități mai puțin tradiționale dar atractive pentru publicul larg.

12. “**Să privim, să ne jucăm, să meșterim**” – ateliere de creație- 1 iunie 2010. sediul MNCR a găzduit în acest an o serie de ateliere creative pentru elevi cu ocazia zilei de 1 iunie.

13. “**Tradiție și culoare în ochii tăi, copile!**” – ateliere de creație desfășurate cu ocazia zilei de 1 iunie la Întorsura Buzăului. Proiect co-finanțat de Consiliul Județean Covasna.

14. „**Orășelul copiilor**” - la atelierul de modelaj de lut au participat peste 600 de copii, într-un timp record de 6 ore. Fiecare a modelat cel puțin 1 obiect pentru a primi ștampila pe carnetul de participare. Acest proiect a fost organizat în data de 6 iunie, cu ocazia **Zilei Internaționale a Copilului**, implicând principalele instituții publice din localitate. La categoria Muzeu a participat instituția noastră.

15. **Nedeile mocănești de la Covasna și Zăbala** – MNCR a participat cu ateliere de creație, astfel sfera publicului nostru beneficiar direct extinzându-se și în localitățile din județ.

16. **Zilele Porților Deschise** pe șantierul arheologic Păuleni-Ciuc Cimortan, “Dâmbul Cetății” – 31 iulie - 1 august.

17. **Zilele Porților Deschise** pe șantierul arheologic Beclean – Băile Figa – 19-20 august.
18. **Meșterește cu noi vara!** - august. Proiect co-finanțat de Primăria Municipiului Sf. Gheorghe. Timp de 4 săptămâni la sediul MNCR s-au desfășurat ateliere creative de vară, la care au participat peste 25 de elevi.
19. **Oamenii sării: Tabără de arheologie experimentală, Beclean, Băile Figa, Jud. Bistrița-Năsăud, 10-20 august 2010.** Proiect finanțat de AFCN. Parteneri: Fundația „Cucuteni pentru Mileniul III” din București (FCMIII), Asociația Cultural-Științifică „Carpații Răsăriteni” din Sfântu Gheorghe (ACSCR), Universitatea Exeter din Marea Britanie; Complexul de Servicii Sociale Comunitare pentru Copii Beclean din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului Bistrița Năsăud (CSSCC Beclean); CPECA Covasna, Școala Generală „Liviu Rebreanu” și Colegiul Național „Petru Rareș” din Beclean, jud. Bistrița-Năsăud. În programul taberei s-au numărat ateliere de lucru precum: atelierul de modelaj al lutului; săpături arheologice și experimente precum arderea vaselor, obținerea sării cu ajutorul *briquetage-lor*, metode de exploatare a sării geme etc.
20. Proiectul de pedagogie muzeală **Rainbow-Alunecând pe curcubeul cultural ajungem la voi!** - septembrie-octombrie. Finanțat de AFCN. Proiectul s-a adresat copiilor și tinerilor instituționalizați și celor cu nevoi speciale din județul Covasna. Organizatorii s-au deplasat în 5 centre și case familiale, unde i-au antrenat pe copii în ateliere creative: modelaj manual de lut și pictură pe vase ceramice, șesături tradiționale, cusături tradiționale, quilling, completarea caietului de lucru etc. De asemenea acest proiect a urmărit implicarea a 10 voluntari, elevi de gimnaziu și liceu, în coordonarea atelierelor creative.
21. Campania umanitară **“Împreună pentru Diana”**: campania inițiată în luna aprilie 2010, a continuat pe parcursul întregului an. Astfel cu ocazia diverselor evenimente organizate sau găzduite de MNCR s-au organizat tombole, străngeri de fonduri, târguri și ateliere de pictură pe față contra-cost. De asemenea, MNCR găzduiește în cadrul sediului său un stand unde vinde bijuteriile create de Diana pentru a o sprijini.
22. Campionatul județean de baschet amator: în acest sezon echipa MNCR este de sine stătătoare, fiind înscrisă în concurs cu această denumire. În continuare membrii echipei sunt în mare parte aceeași. Mai mult, în acest an au fost cooptați noi membri, care au devenit și prieteni fideli ai muzeului, participând pentru prima dată (și de atunci constant) la evenimentele organizate de instituția noastră.
23. **„Cupa Buzaielor la baschet”**: 8 mai, Sala de sport a Liceului M. Eliade – Întorsura Buzăului. Acest campionat a fost organizat de A.S. Ciucaș Întorsura Buzăului în colaborare cu MNCR, ACSCR, CPECA, în parteneriat cu Primăria Întorsura Buzăului, Colegiul M. Eliade și Grupul Școlar N. Bălcescu Întorsura Buzăului. Proiectul a fost co-finanțat de Consiliul Județean Covasna. A fost prima competiție de baschet organizată în orașul Întorsura Buzăului, pentru a atrage un număr cât mai mare de tineri în activități sportive și culturale, care reprezintă o alternativă de petrecere a timpului liber în mod sănătos. Competiția a fost câștigată de echipa MNCR.
24. A fost creată și lansată noua pagină web a MNCR – www.mncr.ro .

25. Pagina pe facebook a MNCR - <http://ro-ro.facebook.com/pages/Muzeul-National-al-Carpatilor-Rasariteni/121559877869383>
26. Prima pagină de blog a MNCR – <http://mncrainbow.blogspot.com>: a fost creată în cadrul proiectului RAINBOW. Acest demers va fi reluat și în cadrul altor proiecte ale MNCR.
27. Ateliere de modelaj de lut la secția Muzeul Oltului și Mureșului Superior, Miercurea Ciuc – Expoziția “Scrierea dunăreană în lumina descoperirilor de la Turdaș și Tărtăria.
28. Proiectul “*Fumatul ... doar o amintire*” – noiembrie – decembrie
29. „*Meșteșuguri de toamnă*” – sfârșitul lunii noiembrie 2010. Proiect co-finanțat de Primăria Orașului Sf. Gheorghe. Activități: ateliere creative de sculptură în lemn, pictură pe lemn, târg al meșterilor populari.
30. Atelier de creație într-o casă familială din cadrul proiectului RAINBOW – confecționarea decorațiilor de Crăciun și împodobirea bradului – decembrie 2010.
31. Împodobirea Bradului de Crăciun la sediul MNCR, cu decorațiuni confecționate de copiii de la Cercul „Tradiție și Modernitate” – 20 decembrie 2010.
32. Olimpiada Județeană de Meșteșuguri artistice tradiționale în colaborare cu Centrul Cultural Miron Cristea și Inspectoratul Școlar. MOMS, 4 iunie.
33. „*Săptămâna familiei, săptămâna fără TV*” organizată de zibo.ro în săptămâna 22-28 noiembrie. În ziua de joi, de 25 noiembrie 2010, am organizat, la sediile MNCR și MOMS, ateliere gratuite de modelaj de lut pentru școlile implicate în acest proiect național.

Sesiuni științifice, colocvii

1. Sesiunea Științifică Anuală a Muzeului Carpaților Răsăriteni. Ediția a VII - a, 11 – 12 noiembrie 2010.

Programul Sesiunii Naționale Anuale de Comunicări, ediția a VII-a

Joi, 11 noiembrie

15:30 – 16:00 Deschiderea lucrărilor sesiunii – Centrul de Cultură Arcuș

16:00-18:00 - *Comunicări științifice în plen*

- **Andrea Deak, Sergiu Olteanu, Valentin Șoachete:** „Proiect de reamenjare a Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni”

- **Dr. Valerii Kavruk:** „Arheologia între interesul academic și cel public”

- **Dr. Habilitat Gheorghe Postică:** „Managerul patrimoniului arheologic în Republica Moldova”

- **Dr. Irina Oberländer Târnoveanu:** „Proiecte de arheologie aeriană în România”

Vineri, 12 noiembrie

09:00 – 15:30 Lucrările sesiunii pe secțiuni – Centrul de Cultură Arcuș și Sala de Conferințe de la Centrul de Studii Europene Arcuș

Secțiunea Arheologie preistorică

Coordonatori: Dr. Gheorghe Lazarovici, dr. Habilitat Valentin Dergaciov

- **Dr. Marian Cosac, dr. George Murătureanu, drd. Alexandru Radu:** „Rezultatele preliminare ale cercetărilor arheologice din aşezarea paleolitică de la Malu Dinu Buzea-sat Cremenea, com. Sita Buzăului, campania 2010”
- **Dr. George Murătureanu, dr. Marian Cosac, drd. Alexandru Radu:** „Caracteristici geomorfologice şi pedologice ale aşezării de la Malu Dinu Buzea-sat Cremenea, com. Sita Buzăului ”
- **Dr. Gheorghe Lazarovici, Dr. Cornelia-Magda Lazarovici:** „Despre fazele A1 ale grupelor Ariuşd şi Cucuteni”
- **Dr. Valerii Kavruk, Dr. Dan Buzea, Dr. Adela Kovacs:** „Orizontul din Epoca Bronzului Timpuriu de la Băile Figa, Beclean, jud. Bistriţa-Năsăud”
- **Dr. Valerii Kavruk, Dr. Dan Buzea, Dr. Adela Kovacs, Drd. Daniel Garvăn, Dr. Roxana Munteanu, Bjorn Briewig, Drd. Raymond Witlow:** „Cercetări arheologice de la Păuleni Ciuc Ciomortan, Dâmbul Cetăţii, jud. Harghita; campaniile 2009-2010”
- **Dr. Gheorghe Dumitroaia, Drd. Daniel Garvăn, Dr. Roxana Munteanu:** „Ceramica Cucuteni C de şa Poduri-Dealul Ghindaru, jud. Bacău”
- **Daniel Costache:** „Locuirea de epoca bronzului de la Târcov-Piatra cu Lilieci, jud. Buzău”
- **Dr. Roxana Munteanu:** „Reconsiderarea unei descoperiri funerare: mormântul de la Poian, jud. Covasna”
- **Dr. Habilitat Valentin Dergaciov:** „Privitor la procedura de analiză a pieselor de metal din Bronzul Târziu”
- **Dr. Zoia Maxim, Dr. Iharka Szucs-Csillik:** „Taurul pe cer şi pe pământ”
- **Dr. Doina Ciobanu:** „Sarea: aliment şi hrană rituală”
- **Dr. Adela Kovacs:** „Tipologia vetrelor şi prezenţa lor în sanctuarele din neolitic în sud-estul Europei”
- **Dr. Dan Buzea:** „Experimente arheologice. Exploatarea sării cu ajutorul troacelor din lemn de la Băile Figa, Beclean, jud. Bistriţa-Năsăud”
- **Drd. Ioana Robu:** „Metode de exploatare a sării cu ajutorul briquetajelor”

Secţiunea Civilizaţiile dacică, romană şi medievală

Coordonatori: Dr. Habilitat Ion Niculiţă, Dr. Viorica Crişan

- **Dr. Habilitat Oleg Leviţki:** „Elemente de tradiţie scitică în complexele funerare hallstattiene târzii din zona podişului Moldovei de Nord”
- **Dr. Habilitat Oleg Leviţki, Dr. Maria Kaşuba:** „Aspecte noi aşe cercetării arheologice a spaţiului est-carpatic în perioada hallstattiană târzie/scitică timpurie”
- **Dr. Habilitat Ion Niculiţă, dr. Habilitat Tudor Arnăut:** „Noi cercetări la monumentele trace din zona Niprului Mijlociu”
- **Dr. Valeriu Sîrbu, Sebastian Matei:** „Descoperiri getice din sec. IV-III a. Chr. de la Pietroasa Mică-Gruiu Dării, jud. Buzău”
- **Dr. Viorica Crişan, Dr. Valeriu Sîrbu:** „Piese vestimentare şi de podoabă descoperite la Cetatea Zânelor, Covasna”
- **Dr. Victor Sibianu, Drd. Radu Zăgreanu:** „Aşezări rurale romane din colţul sud-estic al Transilvaniei”
- **Drd. Radu Zăgreanu:** „Incinte funerare în Dacia Porolissensis”
- **Dr. Florea Costea, Dr. Valeriu Sîrbu, Angelica Bălos, Mihaela Cioc:** „Încă o posibilă confirmare a veridicităţii unor reliefuri de pe Columna Traiană”

- **Dr. Ovidiu Țentea:** „Frontiera romană la Dunărea de Jos. Cercetări noi în arealul Barboși”
- **Dr. Alexandru Popa:** „Noi cercetări interdisciplinare în castrul roman de la Brețcu”
- **Dr. Mihaela Simion, Cătălina Mihaela Neagu, Ionuț Bocan, Emil Dumitrașcu, Decebal Vleja:** „Exploatarea și prelucrarea primară a minereului aurifer în provincia Dacia; conexiuni cu Moesia Superior (tehnologii și materiale aurifere)”
- **Drd. Marius Ardelean:** „Pieșele de armament germanice din bazinul Bistrei Superioare”
- **Dr. Habilitat Ion Eremia:** „Problema constituirii teritoriale a Țării Moldovei în Lumina Listei Orașelor Rusești”

Secțiunea Managementul Patrimoniului Cultural

Coordonatori: dr. Radu Ștefănescu, Dr. Irina Oberländer Târnoveanu

- **Dr. Habilitat Eugen Sava:** „Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei-actualitate și perspective”
- **Dr. Ovidiu Țentea, dr. Corina Borș, Florian Matei Popescu, Mihai Florea, drd. Alexandru Rațiu:** „Managementul arheologic contemporan între teorie și praxis. Studiu de caz-componenta de management arheologic din proiectul STRATEG”
- **Anca Maria Buzea:** „Turism educațional-muzeele literare pentru tineri”
- **Dr. Ioan Lăcătușu:** „Aspecte privind evidența, restaurarea și valorificarea patrimoniului ecleziastic din Episcopia Ortodoxă a Covasnei și Harghiei”
- **Dr. Radu Ștefănescu:** „Începuturile muzeografiei în Țara Bârsei”
- **Andrea Deak, Cristina Felea:** „Relațiile public și pedagogie muzeală”
- **Andrea Deak, Cristina Felea:** „Proiectul cultural Rainbow. Alunecând pe curcubeul cultural ajungem la voi, finanțat de AFCN”
- **Dr. Dan Buzea, Alexandra Cîrlănescu:** „Tabăra de arheologie experimentală de la Băile Figa, Beclean, jud. Bistrița-Năsăud”

2. Sesiunea Națională de comunicări științifice „Românii din sud-estul Transilvaniei. Istorie, cultură, civilizație”. Ediția a XVI-a, Sf. Gheorghe - Covasna, 02-04 decembrie 2010. În colaborare cu Arhivele Naționale, Centrul Ecleziastic de Documentare „Mitrropolit Nicolae Colan”, Asociația „Justinian Teculescu”.

Deschiderea lucrărilor sesiunii – Hotel „Dacia” Covasna

Vineri, 3 decembrie 2010, 15:30-16:00

- P.S Arhiepiscop Ioan Selejan, Episcopia Ortodoxă a Covasnei și Harghitei
- Reprezentanții Administrației Publice județene și locale
- Conducătorii instituțiilor și asociațiilor organizatoare: Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, Centrul Ecleziastic de Documentare „Mitrropolit Nicolae Colan”, Liga Cultural-Creștină „Andrei Șaguna” și Asociația Cultural-Creștină „Iustinian Teculescu”, Covasna.

Lucrări în plen – Hotel „Dacia” Covasna,

Vineri, 3 decembrie 2010, 16:00–18:00

Moderatori: IPS. Arhiepiscop Ioan Selejan, prof. univ. dr. Ion Giurca

Secretariat: dr. Adela Kovács

dr. Valeriu Cavruc (MNCR): Cercetarea și valorificarea patrimoniului cultural românesc la Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni

dr. Adela Kovács (MNCR), Sergiu Olteanu (ARTEX Services): Proiectele de reamenajare a obiectivelor muzeografice Casa memorială „Romulus Cioflec” și Prima Școală Românească

dr. Ioan Lăcătușu (Centrul European de Studii Covasna – Harghita): Priorități privind cercetarea și editarea lucrărilor referitoare la istoria, cultura și civilizația românească din sud-estul Transilvaniei

Dr. Liviu Câmpeanu (Arhiva și Biblioteca Bisericii Negre, Brașov): Regiuni de graniță în Evul Mediu: Districtele Bistriței și a Rodnei până la sfârșitul sec. al XV-lea

prof. univ. dr. Ion Giurca, drd. Cosmin Zaharia: Poziția minorității maghiare față de statul român, în perioada 1938-1940, în percepția Președinției Consiliului de Miniștri

dr. Alin Spânu (Centrul de Studii Euroatlantice, București): Polemica dintre Iuliu Maniu și Valer Pop asupra Dictatului de la Viena în analiza Serviciului Special de Informații (1942)

dr. Nicolae Bucur (Miercurea-Ciuc), dr. Constantin Catrina (Brașov): Tezaur de etnografie și folclor în județele Covasna și Harghita – un proiect în curs de finalizare

dr. Traian Pleșca (Asociația Diplomaților din România, București): European versus național – o falsă și periculoasă dilemă

Prezentarea unor noi apariții editoriale– Hotel „Dacia” Covasna,
18:15–19:30

Prof. Univ. Dr. Ion Giurca: *Cedarea și evacuarea Cadrilaterului în anul 1940*, de Ion Crânguș, Ion Giurca, Editura Conphis, Râmnicu Vâlcea, 2010

Vasile Lechințan: *Comoara dintr-un manuscris. „Astra și românii din Secuime”*. O polemică din anii '40: I. Toth Zoltan – Ion Bozdog, Ediție îngrijită pre și postfațată de publicistul Constantin Mustață, Cluj-Napoca, 2010

Pr. Dr. Ciprian Staicu: *Crucea Reeducării. O istorie a „reeducărilor” în temnițele comuniste din România (1948-1964)*, de Constantin I. Stan, Editura Christiana, București, 2010

Prof. Vilică Munteanu: *Acta Bacoviensia. Anuarul Arhivelor Naționale Bacău*, volumul V, redactor-șef Vilică Munteanu, Editura Magic Print, Onești, 2010

Pr. Dr. Florin Bengean: *Preocupări filantropice și de asistență socială în activitatea Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania în secolul al XIX-lea*, de Florin Bengean, Editura Ardealul, Târgu Mureș, 2010

Pr. Dr. Florin Bengean: *Lumina Faptelor*, de Florin Bengean, Casa de Editură „Mureș”, Târgu Mureș, 2010

Prof. Valeria Pop: *Ctitorii de lumină. Ctitorii dăinuitoare*, de Pr. Emil Pop, Prof. Valeria Pop, Editura Eurocarpatica, Sf. Gheorghe, 2010

Sâmbătă, 4 decembrie 2010, 9:00–10:00

- Slujba de pomenire a Episcopului Iustinian Teculescu (1865-1932) oficiată la mormântul ierarhului născut în Covasna.
- Sfințirea troiței înălțată în anul 1800 de ctitorii bisericii cu hramul „Sfântul Nicolae” după restaurare și reamplasare, Parohia Ortodoxă din Voinești-Covasna.

SECȚIUNEA ISTORIE BISERICESCĂ

Școala Generală „Avram Iancu” din Voinești-Covasna

Sâmbătă, 4 decembrie 2010, 10:00 – 14:00

Moderatori: drd. Stelian Gomboș, pr. dr. Florin Bengean

Secretariat: prof. Monica Blaj

drd. Stelian Gomboș (Secretariatul de Stat pentru Culte, București): Locul și rolul Bisericii Ortodoxe Române în integrarea României în Uniunea Europeană. Exigențe, probleme și perspective

Elena Mișu (Tg. Mureș): Implicarea protopopului Partenie Trombițaș la reîntoarcerea românilor din Petrilaca la credința ortodoxă (1852)

dr. Ana Hancu (Muzeul Județean Mureș, Tg. Mureș): Implicarea protopopului Ilie Farago în evenimentele anului revoluționar 1848 din județul Mureș

dr. Silviu Văcaru (Institutul de Istorie al Academiei Române „A. D. Xenopol” Iași): Câteva considerații asupra comunităților catolice apărute în prima jumătate a secolului al XIX-lea în Moldova

Lily Rain (București): Contribuția marilor ierarhi transilvăneni la cultivarea și afirmarea limbii române

drd. Milandolina Dobozi (Arhivele Naționale Mureș): Contribuții la istoricul protopopiatului Reghin

pr. dr. Florin Bengean (Tg. Mureș): Elogiul cărturarului Vasile Netea pentru marele mitropolit al Ardealului Andrei Șaguna

prof. Monica Blaj (CEDMNC, Sf. Gheorghe): Repere din viața școlilor confesionale din Protopopiatul Ortodox Treiscaune, la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. XX

drd. Romeo Negrea (Colegiul Național „Mihai Viteazul”, Sf. Gheorghe): Din activitatea Patriarhului României Nicodim Munteanu (1939-1948)

prof. Ilie Șandru (Fundația Miron Cristea, Toplița): Biserica Ortodoxă Română – 85 de ani de la Patriarhat

ing. Mircea Florea (Rupea): Pro Memoria. Preot Ioan Florea, parohia ortodoxă Belin

drd. Costel Lazăr (Muzeul de Etnografie Toplița): Aspecte privind Biserica Ortodoxă Română din Harghita și Covasna în timpul Regiunii Autonome Maghiare

SECȚIUNEA ISTORIE I

Școala Generală „Avram Iancu” din Voinești-Covasna

Sâmbătă, 4 decembrie 2010, 10:00 – 14:00

Moderatori: dr. Marian Nencescu, prof. Vilică Munteanu

Secretariat: prof. Vasile Stancu

dr. Ioan Ranca (Tg. Mureș): Alte argumente de lingvistică istorică din sec. XVII-XIX privind conviețuirea româno-maghiară în Secuime
drd. Vasile Lechințan (Arhivele Naționale Cluj): Ștefan Manciulea și românii din Secuime
pr. drd. Sebastian Pârvu (Catedrala Ortodoxă Sf. Gheorghe): Comunitățile românești din fostele scaune secuiești în preajma Revoluției de la 1848/1849
dr. Mircea Măran (Școala de Înalte Studii de Specialitate pentru Instruirea Educatorilor, Vârșeț, Serbia): Personalități ardelene în localitățile Banatului Sârbesc
lect. univ. drd. Ana Dobreanu (Facultatea de Arhivistică, București): Structura, conținutul și particularitățile statutelor unor comune din jud. Treiscaune, la începutul secolului XX
Radu Bellu (Brașov): Contribuția societăților particulare și de stat la construcția căilor ferate din Banat și din Transilvania (1854-1915)
dr. Dumitru Stavarache (București): Arhive mureșene cu privire la Ilarie Mitrea (1842-1904) – medic, naturalist și călător
prof. Corina Bărăgan (Brașov): Pagini din istoria învățământului la Vama Buzăului
prof. Dinu Postarencu (Chișinău): Aportul lui Romulus Cioflec la naționalizarea învățământului public din Basarabia (1917-1918)
dr. Alexandru Porțeanu (București): Deliberările Parlamentului României asupra ratificării Tratatului de la Trianon

dr. Marian Nencescu (redactor-șef al revistei „Biblioteca Bucureștilor”): Aspecte geopolitice europene: 91 de ani de la eliberarea Budapestei. File regăsite din Jurnalul generalului G. Măldărescu și reflectarea lor în romanul Sacrificiul de M. Diaconescu, ediția a III-a
dr. Gavril Preda (Universitatea de Petrol și Gaze, Ploiești): Regimente prahovene dislocate în sud-estul Transilvaniei în primii ani după Marea Unire
prof. Vasile Stancu (Centrul European de Studii de Studii Covasna – Harghita): Aspecte ale unor chestiuni funciare și silvice ale românilor în documentele Prefecturii județului Treiscaune, în anul 1919
prof. Vilică Munteanu (Arhivele Naționale Bacău): Preocupările instituțiilor statului pentru administrarea pădurilor din Carpații Răsăriteni, în perioada interbelică

SECȚIUNEA ISTORIE II

Școala Generală „Avram Iancu” din Voinești-Covasna

Sâmbătă, 4 decembrie 2010, 10:00 – 14:00

Moderatori: dr. Liviu Boar, dr. Elisabeta Marin

Secretariat: prof. Mircea Bodnari

dr. Anton Coșa (Complexul Muzeal „Iulian Antonescu”, Bacău): Pro Patria. Eroi „ceangăi” din județul Bacău (1916-1918)
Adin Țifrea (Arhivele Naționale Harghita): Considerații privind Despărțământul ASTRA Odorhei
Dr. Elisabeta Marin (Arhiva și Biblioteca Bisericii Negre, Brașov): Karl Kurt Klain – câteva considerații asupra politicii minoritare din perioada interbelică
lec. univ. dr. Aurelian Chistol (Universitatea din Pitești): Relații romano-ungare în perioada guvernării Goga – Cuza (28 decembrie 1937 – 10 februarie 1938)

prof. univ. dr. Petre Țurlea (Universitatea „Dimitrie Cantemir”, București): O precursoră a UDMR-ului: Uniunea Populară Maghiară

prof. Nicolae Balint (Tg. Mureș): Iredentismul și spionajul maghiar din zona de nord-est a Transilvaniei, reflectat în unele documente interne ale serviciilor speciale mureșene din perioada 1946-1951

prof. Nicolae Moldovan (Sf. Gheorghe): Refugiați, deportați și expulzați din localitatea Vâlcele, în urma Dictatului de la Viena

dr. Constantin I. Stan (Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați): Odiseea Mormântului Ostașului Necunoscut (1923-1991)

dr. Liviu Boar (Arhivele Naționale Mureș): Documente privind naționalizarea de la 11 iunie 1948 în fostul județ Mureș

prof. Alexandru Ciubică (Tg. Mureș): Un manuscris inedit al profesorului Dumitru Mărtinaș. Istoricul Colegiului „Alexandru Papiu-Ilarian” din Tg. Mureș alcătuit în anul 1956

dr. Vasile Valentin (Consiliul Național de Studiere a Arhivelor Securității, București): Ecaterina SZABO alias KATY în dosarele Securității

Constantin Aitean Taus (Măieruș, jud. Brașov): Cercetări privind elaborarea monografiei localității Iarăș, comuna Hăghig, jud. Covasna

prof. Mircea Bodnari (Grupul Școlar „Constantin Brâncuși”, Sf. Gheorghe): Societatea rurală din județul Trei Scaune în perioada 1945-1952

Andrei Berinde (Brașov): Planul înclinat de la Comandău. Un unicat tehnic distrus de nepăsare!

SECȚIUNEA ETNOGRAFIE – CULTURĂ

Școala Generală „Avram Iancu” din Voinești-Covasna

Sâmbătă, 4 decembrie 2010, 10:00 – 14:00

Moderatori: dr. Elena Cobianu, dr. Dorel Marc

Secretariat: prof. Dr. Luminița Cornea

dr. Dorel Marc (Muzeul Județean Mureș): Particularități ale izvoarelor etnografice din conscripțiile scaunelor Giurgeu, Mureș și comitatului Turda

prof. Doina Doboreanu (Subcetate, jud. Harghita): Credințe străvechi și ceremonia cununii în localitățile Subcetate, Sărmaș, Hodoșa și Gălăuțaș, situate pe Valea Superioară a Mureșului

prof. Suci Zorel (Muzeul de Etnografie Toplița): Grafica, mijloc de reconstituire imagistică a vieții românești tradiționale

dr. Nicolae Bucur (Miercurea-Ciuc): Colecțiile de cahle din muzeele harghitene

dr. Constantin Catrina (Brașov): In memoriam Dimitrie Cunțan (1837-1910)

prof. dr. Luminița Cornea (Sf. Gheorghe): Romulus Cioflec: paralele în timp și spațiu

pr. Ioan Tămaș (Parohia Ortodoxă Vâlcele): Cultura Duhului

dr. Maria Cobianu-Băcanu (București): Dimensiunea moral-civilizatorie și social-identitară a religiei

dr. Elena Cobianu (Institutul de Filosofie al Academiei Române, București): Mai este actual patriotismul în epoca globalizării?
prof. Maria Stoica (Colegiul Național „Mihai Viteazul”, Sf. Gheorghe): Cultura și civilizația românească în contextul globalizării
prof. univ. dr. Radu Baltasiu (Centrul European de Studii în Probleme Etnice al Academiei Române, București): Raport pe marginea Proiectului Legii Educației Naționale. Privind situația minorităților din perspectiva egalității de șanse
dr. Traian Chindea (Universitatea „George Barițiu”, Brașov): Comentarii referitoare la drepturile minorităților naționale și protejarea acestora prin reglementări europene
dr. Ioan Lăcătușu (Centrul European de Studii Covasna-Harghita, Sf. Gheorghe): Concluzii desprinse în urma colocviului cu tema „Relațiile cu românii în dezbaterile congreselor secuiești. O paralelă istorică: 1902-2010”, Bacău, 18 noiembrie 2010
ing. Gheorghe Bejan (Bacău): Din preocupările Asociației Romano-Catolicilor din Moldova „Dumitru Mărtinaș”
prof. Ligia Ghinea (Colegiul Național „Mihai Viteazul”, Sf. Gheorghe): File din creația literară a elevilor de la Colegiul Național „Mihai Viteazul”

3. „La umbra nucului bătrân” - activitate cultural-literară desfășurată la Casa Memorială „Romulus Ciofleac”, în cadrul manifestării tradiționale „Zilele Andrei Șaguna”, ediția a XVIII-a, 23 iunie - 5 iulie 2010

Cercetări arheologice

1. Șantierul arheologic Olteni – Cariera de Nisip, jud. Covasna

Cercetare arheologică preventivă. Nr. autorizație: Nr. 216 / 2010;

Responsabil: Dan Buzea (MNCR);

Colectiv: Valerii Kavruk, Adela Kovacs, Radu Zăgreanu (MNCR).

În perioada *iunie-iulie 2010* a fost cercetată o suprafață de 1.000 mp. În acest sector al sitului nu au fost descoperite vestigii arheologice.

1. Șantierul arheologic Șoimeni, Păuleni Ciuc-Ciomortan, jud. Harghita

Cercetare sistematică. Autorizație Nr. 39/2010;

Responsabil: Valerii Kavruk (MNCR)

Colectiv: Dan Lucian Buzea, Adela Mateș (MNCR);

Gheorghe Lazarovici (Universitatea „Eftimie Murgu” Reșița);

Gheorghe Dumitroaia, Daniel Garvăn, Elena Roxana Munteanu (Complexul Muzeal Județean Neamț);

Björn Briewig - Universitatea Humboldt din Berlin, Germania;

Raymond Whitlow – asistent, State University of New York at Buffalo;

Andrei Gonciar – geoarheolog – director de teren, ArchaeoTek-Canada.

În perioada 10.06-06.08.2010 au fost continuate cercetările arheologice în sectoarele de est și sud ale sitului cu următoarele obiective:

- cercetarea sitemului de fortificație al așezării din epoca bronzului, cu val de pământ și cu șanțuri de apărare;

- cercetarea vestigiilor din epoca bronzului mijlociu (mileniul II î. Hr.) aparținând culturilor Ciomortan-Costișa (2100/2000 – 1900/1800 î. Hr) și Wietenberg (1800/1700 – 1500/1400 î. Hr);

- cercetarea urmelor de locuire din perioada epocii cuprului (eneolitic) aparținând culturii Cucuteni-Ariuşd (mil.4500 - 4050 î. Hr.);

- prelevarea de mostre pentru efectuarea analizelor cu radiocarbon (C.14);

- metode de extragere (săpătură și flotare) a materialului arheologic pentru analize conform cerințelor laboratoarelor din S.U.A.

- În luna decembrie 2010, Dan Ștefan a efectuat măsurători geofizice la Păuleni Ciuc – Ciomortan „Dâmbul Cetății” jud. Harghita;

Au fost achiziționate, prelucrate informatizat și interpretate seturile de date geofizice după cum urmează: seturi de date geomagnetice achiziționate pe o suprafață totală de 16 000 mp; seturile de date geofizice au fost corelate cu datele geodezice (topografice) necesare pentru localizarea topografică a suprafețelor și profilelor analizate.

2. *Șantierul arheologic Beclean-Băile Figa, jud. Bistrița-Năsăud.* Cercetare sistematică; Nr. 7 / 2010; Responsabil: Valerii Kavruk (MNCR);

Colectiv: Anthony F. Harding (Universitatea Exeter, Marea Britanie);

Dan Lucian Buzea, Adela Mateș, Radu Zăgreanu (MNCR);

Dan Ștefan, Magdalena Ștefan (Universitatea București).

În perioada 13.07.2009-26.09.2009 au fost continuate cercetările arheologice în Suprafața III. În scopul cercetării unor complexe arheologice cercetate parțial în campania din anul 2009 și atribuite locuirii din perioada epocii bronzului timpuriu, S.III a fost extinsă în partea nord-vestică în zona carourilor β - α -A-B/1', 1-3.

- În paralel cu cercetarea arheologică sistematică de la Băile Figa din anul 2010, a fost derulat proiectul „Oamenii Sării” – *Tabăra de arheologie experimentală*.

Responsabil proiect: Dan Buzea

În cadrul proiectului au fost realizate experimente arheologice precum: arderea vaselor, obținerea sării cu ajutorul *briquetagelor* și exploatarea sării geme cu ajutorul „troacelor” de lemn. Prin intermediul acestor experimente arheologice au fost obținute rezultate semnificative pentru cunoașterea tehnicilor și metodelor de exploatare a sării cu ajutorul diferitelor instalații din lemn.

- În luna decembrie 2010, Dan Ștefan a efectuat măsurători geofizice în zona sitului de la Beclean-Băile Figa, jud. Bistrița-Năsăud.

Au fost achiziționate, prelucrate informatizat și interpretate seturile de date geofizice după cum urmează: seturi de date geomagnetice achiziționate pe o suprafață totală de 1600 mp; seturile de date geofizice au fost corelate cu datele geodezice (topografice) necesare pentru localizarea topografică a suprafețelor și profilelor analizate.

4. *Proiect de cercetare arheologică sistematică „Paleoliticul din Zona Întorsurii Buzăului”*

- *Responsabil:* dr. Marian Cosac, Universitatea „Valachia” din Târgoviște;

- Colectiv: Dan Buzea, Adela Kovacs (MNCR).

În luna iulie 2010, au fost continuate cercetările arheologice sistematice în situl de la Cremenea „*Malul Dinu Buzea*”, comuna Sita Buzăului, jud. Covasna. Cu ocazia cercetărilor arheologice au fost descoperite unelte din silex atribuite paleoliticului superior.

5. *Limesul Estic al Daciei Romane*

Completarea bazei de date privind Limesul estic al Daciei pe teritoriul jud. Bistrița-Năsăud, Mureș, Harghita, Brașov și Covasna.

Limesul de est al Daciei Romane (sistem de fortificații, supraveghere și comunicații la granița de est a Daciei romane, de-a lungul Carpaților Răsăriteni, de la județul Bistrița până la sudul județului Covasna) reprezintă cea mai puțin cunoscută parte a limesului Daciei. De aceea, MNCR își propune să relanseze cercetarea acestei părți a limesului. Înainte de toate, trebuie comparate informațiile existente în literatura de specialitate cu situația din teren.

Responsabil: Alexandru Popa (Institutul German de Arheologie, RGK, Frankfurt am Main);

Colectiv: Radu Zăgreanu (MNCR);

În cadrul acestui proiect au fost realizate periegheze, măsurători GPS și au fost prelevate probe de sol din castele din estul Transilvaniei.